

Raadsavond	15-11-2023
Zaaknummer	590581
Portefeuillehouder	Astrid Heijstee-Bolt
Vorbereid door	Concernadvies
Onderwerp	Regionale Agenda Kaag en Braassem 2023-2026

Beslisapunten

1. De Regionale Agenda Kaag en Braassem 2023 – 2026 vast te stellen
2. Het college de opdracht te geven om bij het stuk een oplegger op te stellen waarin de regionale prioriteiten voor Kaag en Braassem worden benoemd en hoe we voor onze regionale prioriteiten extra inzet en lobbykracht gaan organiseren.

Wat willen we bereiken

Het actualiseren van de Regionale Agenda en het leveren van een analyse van de verbonden partijen zijn opdrachten die in het Raadsakkoord 2022 - 2026 staan en zijn overgenomen in het College Uitvoeringsprogramma 2022 - 2026.

We stellen de Regionale Agenda Kaag en Braassem 2023 - 2026 op en bepalen daarmee de prioriteiten en speerpunten van Kaag en Braassem in bovenlokale vraagstukken. Hiermee kan de ambtelijke organisatie, het college van B&W en raadsleden in diverse regionale gremia aandacht vragen voor de thema's die voor Kaag en Braassem belangrijk zijn. Dit doen we niet alleen in gremia zoals gemeenschappelijke regelingen, maar ook in contact met andere overheden.

Samenvatting

In de Regionale Agenda Kaag en Braassem 2023 – 2026 bepalen we de speerpunten en prioriteiten van Kaag en Braassem die we door regionaal samen te werken willen bereiken. De opzet van de regionale agenda is gespiegeld aan de inhoudelijke hoofdstukken en doelstellingen van onze Omgevingsvisie. De gemeenteraad van Kaag en Braassem heeft het college de opdracht gegeven om een actieve rol in de regio te vervullen. Daarbij hoort een inhoudelijk kader waarmee college – en organisatie – actief de regio mee in kunnen. Dit kader wordt in de Regionale Agenda Kaag en Braassem vastgesteld. Bij dit voorstel is een analyse van onze belangrijkste verbonden partijen gevoegd, hier heeft de gemeenteraad ook opdracht voor gegeven. Op de Context en Kaders avond van 20 maart 2023 heeft het college de kaders voor beide opdrachten opgehaald bij de gemeenteraad.

Inleiding

Kaag en Braassem is voor de uitvoering van taken deels afhankelijk van regionale samenwerkingsverbanden. Naast verplichte samenwerkingsverbanden als de Veiligheidsregio en de Omgevingsdienst neemt de gemeente o.a. deel aan Holland Rijnland dat de regionale belangen behartigt van 13 deelnemende gemeenten en hebben we met Alphen aan den Rijn de krachten gebundeld op het gebied van Informatisering en Automatisering in de BVO Rijn en Braassem.

Zoals in het hoofdstuk Regionale Samenwerking van het Raadsakkoord 2022 – 2026 verwoord: we zoeken naar samenwerking in regionaal verband als dit voordeel oplevert bij vraagstukken die complex of kostbaar zijn. Als middelgrote gemeente binnen de Randstad moeten we slim samenwerken om de verschillende opgaven het hoofd te bieden, sommige opgaven lenen zich meer voor een regionale dan een lokale aanpak. Als gemeente blijven we verantwoordelijk voor het realiseren van onze beoogde doelstellingen, ook al wenden we de diverse regionale samenwerkingsverbanden aan om doelen te behalen.

De Regionale Agenda Kaag en Braassem helpt ons te sturen op de inhoudelijke en financiële koers van onze samenwerkingsverbanden. Met de regionale agenda kunnen we gericht regie houden op taakuitvoer door verbonden partijen en breder op regionale samenwerking. Het helpt immers om duidelijk te hebben wat de gemeente in, met en door de regio wil bereiken. Zo kunnen we als gemeente uiteindelijk meer 'anticiperen' in plaats van 'reageren.'

In deze agenda worden speerpunten en prioriteiten benoemd binnen de veelheid aan verbonden partijen, netwerken en regionale initiatieven. We kiezen de opzet van onze Omgevingsvisie als kapstok, omdat dit ons richtinggevend beleidsdocument is waarin onze ambities en opgaven staan beschreven. Als bijlage is de analyse van de belangrijkste verbonden partijen bijgevoegd.

Argumenten

- We voldoen aan de ambities die de gemeenteraad van Kaag en Braassem in het Raadsakkoord 2022 – 2026 heeft uitgesproken. Nut en noodzaak van regionaal samenwerken staat niet ter discussie. De toenemende complexiteit en omvang van de taken dwingt Kaag en Braassem om regionaal samen te werken. Regionaal samenwerken biedt namelijk schaalvoordelen, meer expertise en spreiding van risico's. Onze huidige vaak complexe en meervoudige opgaven, zoals de schaarse ruimte om te kunnen wonen, werken, recreëren en bewegen en crisissituaties zoals pandemieën houden zich immers niet aan bestuurlijke of gemeentelijke grenzen.
- De gemeenteraad vraagt het college om een actieve regiorol te vervullen. De Regionale Agenda brengt focus in de veelheid van verbonden partijen, netwerken en regionale initiatieven. De agenda draagt bij aan focus in de opgaven en ambities en biedt een handelingsperspectief dat richting kan geven bij het regionaal optreden van de gemeente.
- De Regionale Agenda is een dynamisch document. De kans is groot dat de prioritaire thema's grotendeels onveranderd blijven, maar de bijhorende actiepunten moeten wel geactualiseerd worden. Dit houdt de agenda actueel en concreet.
- Bovenop de bestaande informatie en terugkoppeling pakt het college actief de regiorol op en informeert zij de gemeenteraad via de 'mededelingen' op Visie en Advies-avonden. Hiermee komen we tegemoet aan de wens die in het Raadsakkoord staat geformuleerd onder verslaglegging van ontwikkelingen binnen de regio en verbonden partijen op een frequente basis. Tijdens de Context en Kaders-avond van 20 maart 2023 is het open gesprek gevoerd aan de hand van wat voor vormen van terugkoppeling, rapportage en verslaglegging we nu al organiseren. Daarbij is ook

besproken dat uniform verslagleggen van ontwikkelingen binnen onze Verbonden partijen een utopie is.

- Kaag en Braassem is een regiegemeente waarin de gemeenteraad het college van Kaag en Braassem de opdracht heeft gegeven (zie Raadsakkoord) om de regierol te pakken in regionale samenwerking. Nu maakt de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen het mogelijk om onze Gemeenschappelijke Regelingen zodanig in te richten dat raadsleden voldoende instrumenten en mogelijkheden hebben om grip te krijgen en regie te nemen in een gemeenschappelijke regeling (GR). Dit vraagt wel de nodige inzet en betrokkenheid bij een GR, terwijl de raad van Kaag en Braassem het college die opdracht geeft om in de regionale samenwerking een actieve rol te pakken. De Gemeenschappelijke Regelingen leggen eventuele wijzigingen in een zienswijzeprocedure voor aan de gemeenten en besluitvorming loopt uiteindelijk via de Algemeen Besturen van de GR'en.
- Het college brengt verdere focus aan in de Regionale Agenda van Kaag en Braassem door een oplegger op te stellen met daarin aandacht voor onze regionale prioriteiten, hoe we extra op onze prioriteiten willen inzetten en hoe we voor regionale prioriteiten onze lobbykracht willen gaan organiseren. Het college komt hier bij uw raad op terug.

Kanttelingen

- De regionale agenda wordt aangevuld met een beknopte analyse van ongeveer 1A4'tje per verbonden partij. Met deze analyse wordt de Regionale Agenda en onze benoemde speerpunten voorzien van extra context. Dit heeft geresulteerd in bijgevoegde analyse van de 6 Gemeenschappelijke Regelingen waar Kaag en Braassem aan deelneemt. Dit zijn immers de samenwerkingsverbanden waar het meest wordt gewerkt aan complexe of strategische dossiers en waar voor de gemeente strategisch bepaald kan worden welke doelen we met deze regionale samenwerking kunnen bereiken.

Risico's

Zoals bekend is de druk op de gemeentelijke begrotingen de afgelopen periode toegenomen. We worden geconfronteerd met grote kostenstijgingen in projecten, grondstoffen, energiekosten en arbeidskosten. Dit geldt ook voor onze verbonden partijen. Hierom roepen wij regionaal iedere verbonden partij op om intern maatregelen te nemen om kostenstijgingen ook als gevolg van CAO en gestegen salarislasten zelf op te vangen binnen de eigen begroting.

De Gemeenschappelijke Regelingen krijgen een door de regionale werkgroep FKGR (Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen) aangereikte richtlijn waarmee zij hun begrotingen jaarlijks kunnen indexeren.

Duurzaamheid

Duurzaamheid en energietransitie is één van de thema's waarbij een sterke regionale samenwerking noodzakelijk is. Het onderwerp komt in de Regionale Agenda aan bod.

Participatie en inspraak

De Omgevingsvisie is als leidraad genomen voor dit stuk. De omgevingsvisie (en ook de actualisaties) is opgesteld aan de hand van een uitvoerig participatieproces. Voor het opstellen van deze Regionale Agenda Kaag en Braassem is alleen intern binnen de organisatie input opgehaald.

Financiële consequenties

Het vaststellen van de Regionale Agenda heeft geen directe financiële gevolgen en is binnen

de ambtelijke capaciteit uitgevoerd.

Regio

Dit voorstel gaat over de speerpunten van Kaag en Braassem in de regio. Het stuk helpt ons om actief de regiorol te pakken.

Evaluatie

Zoals aangegeven is de Regionale Agenda een dynamisch document, waarbij we de agenda in ieder geval elke bestuursperiode actualiseren. Daarnaast wordt er op dit moment integraal naar de P&C-cyclus gekeken. We betrekken hierbij hoe we rapporteren over de voortgang van de in de Regionale Agenda vastgestelde speerpunten.

Roelofarendsveen, 14-11-2023

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,

de loco-gemeentesecretaris,

J.J. Démoed

de burgemeester,

A. Heijstee-Bolt

Bijlagen behorend bij het voorstel

- Regionale Agenda Kaag en Braassem 2023 – 2026
- Analyse verbonden partijen Kaag en Braassem
- Raadsbesluit Regionale Agenda Kaag en Braassem 2023 - 2026